

Not 4

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 11 februari 2022 följande dom (mål nr 3520-21).

Bakgrund

1. För att motverka att förvärvsinkomster omvandlas till lägre beskattade kapitalinkomster i företag med ett fåtal delägare finns särskilda bestämmelser om beskattning av delägare i fåmansföretag. För s.k. kvalificerade andelar i sådana företag gäller att utdelning och kapitalvinst i vissa fall och i viss omfattning ska tas upp i inkomstslaget tjänst. En andel är kvalificerad bl.a. om någon närstående till delägaren under beskattningsåret eller något av de fem föregående beskattningsåren varit verksam i betydande omfattning i ett fåmansföretag som bedriver samma eller likartad verksamhet som det företag i vilket delägaren direkt eller indirekt äger andelar.

2. L.Å. och K.H. är gifta med varandra och äger hälften var av aktierna i Proctoped Holding AB (Holding). Holding äger i sin tur samtliga aktier i Proctoped AB (Proctoped). Makarna avsåg att avveckla bolagen under beskattningsåret 2021 och ansökte om förhandsbesked för att få veta om deras aktier i Holding är kvalificerade andelar. Av ansökan framgår följande.

3. L.Å. var tidigare verksam i betydande omfattning i Proctoped som bedrev läkarvård. Verksamheten finansierades med läkarvårdsersättning enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning. Under 2013 överlät Proctoped verksamheten enligt lagens förfarande för ersättningsetablering till Cosmodemian AB (Cosmodemian) som ägs av L.Å:s son P.Å. Varken L.Å. eller K.H. har efter utgången av 2013 varit verksam i de aktuella bolagen eller något annat fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som bedriver samma eller likartad verksamhet. P.Å. är verksam i betydande omfattning i Cosmodemian.

4. Skatterättsnämnden fann att L.Å:s och K.H:s aktier i Holding är kvalificerade andelar.

Yrkanden m.m.

5. *L.Å. och K.H.* yrkar att förhandsbeskedet ska ändras på så sätt att deras aktier i Holding inte ska anses vara kvalificerade andelar och anför följande.

6. Överlåtelsen av Proctopeds verksamhet skedde genom ett tvingande upphandlingsförfarande och den var därmed inte marknadsmässig och inte heller ett generationsskifte i gängse mening. Det är en orimlig skattekonsekvens att andelar ska anses vara kvalificerade på grund av att det slumpar sig så att den som övertar verksamheten genom en ersättningsetablering är anhörig till den som överlåter verksamheten.

7. *Skatteverket* anser att förhandsbeskedet ska fastställas.

Skälen för avgörandet

8. Bestämmelser om utdelning och kapitalvinst på andelar i fåmansföretag finns i 57 kap. inkomstskattelagen (1999:1229). Av 4 § första stycket följer att en andel är kvalificerad om någon närstående till delägaren under beskattningsåret eller något av de fem föregående beskattningsåren varit

verksam i betydande omfattning i ett fåmansföretag som bedriver samma eller likartad verksamhet som det företag i vilket delägaren direkt eller indirekt äger andelar. Med närstående avses enligt 2 kap. 22 § bl.a. avkomling vartill styvbarn räknas.

9. Uttrycket samma eller likartad verksamhet tar i huvudsak sikte på sådana fall där hela eller delar av verksamheten i ett fåmansföretag överförs till ett annat sådant företag och där verksamheten i det senare företaget ligger inom ramen för den tidigare bedrivna verksamheten eller på fall där likartat samband föreligger mellan bolagen (se t.ex. HFD 2012 ref. 67 I och II samt där anmärkta rättsfall).

10. När Proctoped under 2013 överlät sin verksamhet till Cosmodemian kom de två bolagen att bedriva samma eller likartad verksamhet i den mening som avses i den aktuella bestämmelsen. Det saknar betydelse att överlåtelsen skedde enligt förfarandet för ersättningsetablering. Genom Holding äger L.Å. och K.H. indirekt aktierna i Proctoped. Eftersom P.Å. är närstående till L.Å. och K.H. och var verksam i betydande omfattning i Cosmodemian under 2021 var deras aktier i Holding kvalificerade andelar under det beskattningsåret.

11. Skatterättsnämndens förhandsbesked ska därmed fastställas.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Knutsson, Classon, Rosén Andersson* och *Haggren*. Föredragande var justitiesekreteraren Jack Hillerström-Forsyth.

Skatterättsnämnden (2021-05-24, Eng, ordförande, *Pettersson, Bengtsson, Pahlsson, Rubenson, Sundin och Werkell*):

Förhandsbesked

Aktierna är kvalificerade andelar.

Skatterättsnämndens bedömning

Frågan i ärendet är om L.Å:s och K.H:s aktier i Holding är kvalificerade andelar beskattningsåret 2021. Ingen av dem har varit verksam i betydande omfattning i detta bolag, eller i ett fåmansföretag som bolaget äger, efter utgången av 2013.

Avgörande blir därmed om någon närstående till sökandena efter utgången av 2015 varit verksam i betydande omfattning i ett annat fåmansföretag som bedriver samma eller likartad verksamhet.

Av lagtext och praxis följer att P.Å. är närstående till L.Å. och till K.H. Enligt förutsättningarna i ärendet gäller vidare att P.Å. har varit, och fortfarande är, verksam i betydande omfattning i fåmansföretaget Cosmodemian. Detta bolag har förvärvat den verksamhet som tidigare

bedrevs i Proctoped vilket innebär att dessa bolag, enligt vad som följer av praxis, bedriver samma eller likartad verksamhet.

Av praxis följer vidare att priset vid en överlåtelse av en verksamhet i dessa sammanhang inte har någon betydelse för om aktier ska anses som kvalificerade andelar eller ej enligt 57 kap. 4 § inkomstskattelagen. Enligt Skatterättsnämndens mening ger lagtexten inte utrymme för att göra någon annan bedömning när det gäller formen för överlåtelsen.

Det ovan anförda innebär att L.Å:s och K.H:s aktier i Holding är kvalificerade andelar på grund av att P.Å. är verksam i betydande omfattning i Cosmodemian.